

Behov for øget forskning og udvikling for at sikre fremtidens vandteknologi og energieffektive renseanlæg

Vandbranchen var samlet til workshop i Vandhuset den 21. juni for at diskutere innovation, samarbejde og partnerskaber, der kan styrke Danmarks eksport af vandteknologi. Verden kalder på løsninger, og Danmark har mange styrkepositioner, men det kræver fortsat fokus på udvikling og innovation

Vandvisionen, som DANVA, Dansk Miljøteknologi og DI står i spidsen for sammen med Miljø- og Fødevareministeriet, samler branchen om et fælles mål om at fordoble eksporten og skabe 4000 nye arbejdspladser. Workshoppen om "Fremtidens renseanlæg – fremtidens satsningsområder" med 85 engagerede deltagere var et skridt på vejen mod målet.

Dagen startede med oplæg til diskussioner i de kommende temaworkshops, hvor et af temaerne var behov for større samarbejde mellem forskning, udvikling og vandselskaberne. Det var f.eks. meldingen fra professor Jes la Cour Jansen fra Lunds universitet, som opfordrede den danske vandbranche til at afsætte flere midler til forskning.

- I Sverige bruger vi mere end 20 mio. kr. på forskning, udvikling og uddannelse, og vores teknologi-udvikling er forskningsbaseret. Det er med til at øge rekrutteringen af nye medarbejdere til forsyningerne, sagde han viste også eksempler på nye svenske renseanlæg.

Professor Per Halkjær Nielsen fra Aalborg Universitet gav en oversigt over de mest aktuelle internationale forskningsemner inden for spildevand. Det er biogas, fosfor, genbrug af vand, kvælstofudvinding, teknologi og nye udfordringer som klima, hygiejne, miljøfremmede stoffer og mikroplastik. Han foreslog dernæst et helt konkret nyt forskningsområde idet han opfordrede vandselskaberne til at være med til at udvikle projekter omkring: Integration af fuldskala procesviden med avanceret mikrobiologisk monitoring og kontrol. Der er internationalt fokus på området og stort eksportpotentiale.

Per Halkjær Nielsen tog tråden på fra Jes La Cour Jansen og fremførte, at der er stort behov for en forskningsbaseret udvikling, men det kræver ressourcer, og han opfordrede vandselskaberne til at overveje at medfinansiere phd'er sammen med universiteterne ligesom i Sverige.

Kæmpe eksport potentiale

Formiddagens to oplægsholdere Theis Gadegaard fra Krüger og Morten Riis fra Grundfos fremhævede det store eksportpotentiale, bl.a. at der er et marked på 3.000 milliarder dollars, og verden tørster efter løsninger, der kan afhjælpe vandproblemer.

Temaworkshops peger på nye udviklingsprojekter

Fordelt på 6 temaer drøftede deltagerne – vores styrkepositioner i dag og fremtidens udfordringer og potentialer. Der var livlig debat i alle grupperne og mange konkrete bud på potentialer og samarbejdsprojekter. Her skal blot nævnes nogle få gode ideer:

En gruppe diskuterede nye teknologiske løsninger og perspektiver inden for ikke-biologiske renseteknikker, bl.a. inspireret af svenske erfaringer. En konkret projektide var behandling af restprodukter fra ikke-biologisk rensning, hvor der er behov for at analysere potentialer og risici nøjere.

Andre temaer var slamhåndtering og ressourceudvinding. Danske vandselskaber har en styrkeposition i håndtere materialestrømme, og vi er gode til styring af ressourcer, men vi skal blive bedre til at trække ressourcer ud af slam, bl.a. fosfor som kan udnyttes endnu bedre, og ved udvinding af biogas, hvor vi kan nedbringe slammængderne betydeligt.

Der er ligeledes behov for mere viden om mikroplast og detektering af det f.eks. ved hjælp af en app, der kan spore mikroplast i forskellige materialer, så forbrugerne kan fravælge produkter, der afgiver mikroplast.

Vi er blandt de førende i verden inden for energioptimering, men der er behov for en øget indsats på eksisterende anlæg og i forhold til energioptimering ved decentrale løsninger. Dette kan også kan bringes i spil internationalt.

Hvis de danske potentialer skal udvikles til business cases, der kan bringes i spil på globale markeder, var mange af deltagerne enige med de to forskere Jes La Cour Jansen og Per Halkjær Nielsen i, at det kræver øget forskning og udvikling, og her kan vi bl.a. bruge det nye VUDP til at søge projektmidler. For at komme videre med dagens mange ideer samler DANVA bidragene sammen og tager initiativ til opfølgning fra dagen efter sommerferien.